

Kraków, 30 sierpnia 2025

Dr hab. Igor Pietkiewicz, prof UIK

Uniwersytet Ignatianum w Krakowie

ul Kopernika 26, 31-501 Kraków

E-mail: pietkiewicz@ignatianum.edu.pl

Recenzja dorobku naukowego dra Sebastiana Skalskiego-Bednarza w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego

1. Informacje ogólne

Dr Sebastian Skalski-Bednarz uzyskał stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie psychologia w roku 2022, przedstawiając rozprawę doktorską z zakresu psychologii klinicznej i neuropsychologii. Już trzy lata później składa wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego, prezentując jako osiągnięcie główne cykl publikacji naukowych dotyczących psychologii przebaczenia i jego znaczenia dla zdrowia psychicznego oraz funkcjonowania jednostki. Tak krótki okres pomiędzy doktoratem a habilitacją jest nietypowy w polskim środowisku akademickim i sam w sobie budzi konieczność szczególnie uważnej oceny, czy dorobek faktycznie powstał po doktoracie, stanowi istotne poszerzenie zainteresowań naukowych oraz czy potwierdza samodzielność badawczą habilitanta.

2. Osiągnięcia główne

Habilitant przedstawił cykl 17 publikacji, w tym 15 empirycznych i dwie przeglądowe. W autoreferacie występuje niekonsekwencja, gdyż początkowo mowa o 15 pracach, jednak analiza wykazu osiągnięć wskazuje, że rzeczywiście osiągnięcie obejmuje 17 pozycji. W 16 z nich habilitant jest pierwszym i korespondencyjnym autorem, a w dwóch pracach występuje jako jedyny autor. Publikacje ukazały się w recenzowanych, międzynarodowych czasopismach indeksowanych w bazach Scopus i Web of Science.

Do najważniejszych należy zaliczyć: *Journal of Clinical Psychology* (IF ~2,5), *Psychology of Religion and Spirituality* (IF ~2,2; 200 pkt MEiN), *BMC Psychology* (IF ~2,7), *Current Psychology* (IF ~2,5), *Journal of Religion and Health* (IF ~2,2), *AIDS Care* (IF ~1,2), *International Journal of Psychology* (IF ~3,3; 200 pkt MEiN) oraz *Psychology in the Schools* (IF ~1,8). Wszystkie prace powstały w języku angielskim, co podkreśla ich międzynarodowy charakter.

Tematyka cyklu obejmuje psychologiczne uwarunkowania przebaczenia, jego związki z religijnością, zdrowiem psychicznym i dobrostanem, badania nad przebaczeniem w różnych populacjach (młodzież, osoby chore na HIV, osoby z lękiem, studenci), walidację narzędzi psychometrycznych, analizy mediacyjne i moderacyjne, a także interwencję (adaptację programu REACH). Jeden z artykułów wprowadza także komponent neurokognitywny. Całość zwieńczona jest propozycją modelu integracyjnego autorstwa habilitanta.

3. Samodzielność i wkład

W autoreferacie i wykazie osiągnięć habilitant szczegółowo opisuje swój wkład: formułowanie hipotez, prowadzenie analiz, interpretację wyników i przygotowanie manuskryptów. W większości publikacji pełni funkcję pierwszego i korespondencyjnego autora, w dwóch jest autorem jednoosobowym. Dowodzi to wysokiego stopnia samodzielności na etapie publikacyjnym.

Z drugiej strony należy zauważyć, że niemal wszystkie prace powstały we współpracy z prof. Lorenem Toussaintem – uznanym badaczem z USA. W kilku badaniach wykorzystano dane zebrane w Stanach Zjednoczonych w ramach projektów kierowanych przez współautorów. Autoreferat nie podaje, czy habilitant uczestniczył w gromadzeniu danych, czy wyłącznie w analizach i pisaniu. Praktyka taka jest w nauce akceptowana, jednak dla oceny pełnej samodzielności dobrze byłoby doprecyzować charakter jego udziału w części empirycznej. Silna i owocna współpraca z jednym *senior* badaczem mogła być głównym motorem rozwoju dorobku, ale fakt, iż habilitant konsekwentnie zajmował pozycję pierwszego autora, wskazuje na jego wiodącą rolę w opracowywaniu publikacji.

4. Granty, projekty i zespoły badawcze

Habilitant samodzielnie pozyskał grant NCN Miniatura-7. Otrzymał prestiżowe stypendia mobilnościowe, takie jak program Bekker NAWA, Stypendium Wyszehradzkie i BayIntAn, wszystkie przyznawane w drodze konkursów recenzowanych. Odbýwał staże m.in. w Luther College, Mayo Clinic i obecnie w Ilia State University. Współpracował przy projektach finansowanych przez Templeton World Charity Foundation oraz projektach niemieckich (Katholische Universität Eichstätt-Ingolstadt, Universität Witten/Herdecke). Był także organizatorem konferencji w ramach programu „Doskonała Nauka II”.

Wydaje się, że deklaracja o powołaniu „własnego zespołu badawczego” odnosi się raczej do sieci współautorów, nie zaś do formalnej jednostki badawczej. Brak dużego grantu badawczego, w którym habilitant pełniłby rolę kierownika (*Principal Investigator*).

5. Afiliacje i stabilność zatrudnienia

W dorobku widoczna jest zmienność afiliacji – Uniwersytet SWPS, Akademia Ekonomiczno-Humanistyczna, IP PAN (rola promotora pomocniczego), ośrodki niemieckie. Z jednej strony świadczy to o mobilności i elastyczności, z drugiej może sugerować brak stabilnego zakorzenienia w jednym ośrodku akademickim. Dopiero utrwalenie pozycji w jednym miejscu pozwoli w pełni rozwinąć samodzielny program badawczy.

6. Kształcenie kadr

Habilitant wypromował kilkunastu magistrów, a obecnie pełni rolę promotora pomocniczego przy dwóch przewodach doktorskich w IP PAN. To istotny krok w zdobywaniu doświadczeń niezbędnych samodzielnemu pracownikowi naukowemu. Nie wypromował jeszcze doktorów, ale podejmuje zadania związane z opieką nad doktorantami i przygotowuje się do tej roli.

7. Dorobek dodatkowy i wcześniejsze doświadczenia

We wcześniejszych etapach kariery habilitant brał udział w projektach polskich i niemieckich o bardzo różnorodnej tematyce (hospicjum, pracownicy Audi, projekt ICF). Wskazuje to na

szeroką aktywność, ale też brak wyraźnego ukierunkowania. Dopiero po doktoracie ukształtowała się spójna linia badawcza w obszarze psychologii przebaczenia i religii.

8. Widoczność naukowa

Według Google Scholar dorobek habilitanta uzyskał ponad 900 cytowań (h-indeks 15), a według Scopus – 421 cytowań (332 po wyłączeniu autocytowań, h-indeks 12). To wynik bardzo dobry jak na tak krótki okres po doktoracie. Najczęściej cytowane są jego prace dotyczące walidacji narzędzi i badań nad przebaczeniem, co wskazuje na widoczność międzynarodową. Wszystkie publikacje ukazały się w czasopismach międzynarodowych.

9. Charakter dorobku i znaczenie kliniczne

Dorobek habilitanta ma charakter teoretyczno-empiryczny. Odnosi się do psychologii zdrowia i religii, do procesów regulacji emocjonalnej związanych z żalem i przebaczeniem. Ze względu na brak doświadczenia klinicznego habilitanta – odwołania do pracy terapeutycznej mają raczej charakter ogólnikowy. Jako praktyk specjalizujący się w pracy z traumą podkreślam, że zagadnienia przebaczenia, poczucia krzywdy, niezdolności do wybaczenia i pragnienia zemsty są kluczowe w procesie zdrowienia. Dorobek habilitanta nie obejmuje co prawda pogłębionej refleksji nad tymi trudnościami. Nie pojawia się też wprost konstrukcja *self-compassion*, czasem łączona w literaturze z przebaczeniem. Integracja tych podejść mogłaby wzbogacić jego model badawczy i przyczynić się do większej użyteczności klinicznej.

10. Uwagi krytyczne i wątpliwości

W toku analizy dokumentów zwracają uwagę następujące kwestie krytyczne:

- Po pierwsze, nieścisłość liczby artykułów – w autoreferacie mowa jest raz o 15, innym razem o 17 publikacjach. Analiza wykazu wskazuje jednoznacznie na 17 prac, a więc brak konsekwencji w opisie należy odnotować, choć nie wpływa on na ocenę wartości merytorycznej dorobku.
- Po drugie, bardzo szybkie tempo rozwoju dorobku po doktoracie budzi pytanie o jego źródła. Typowy cykl badań i publikacji trwa wiele miesięcy, co sugeruje, że część prac

mogła być rozpoczęta jeszcze przed obroną doktoratu albo bazowała na materiałach empirycznych zebranych przez innych badaczy. Choć nie podważa to wartości dorobku, wymaga krytycznej uwagi.

- Po trzecie, zauważalna jest silna współpraca z prof. Lorenem Toussaintem. Z jednej strony otworzyła ona drogę do szybkiego wejścia w międzynarodowy obieg naukowy, z drugiej rodzi pytanie o stopień samodzielności habilitanta i jego zdolność do prowadzenia niezależnej linii badawczej w przyszłości.
- Kolejna kwestia dotyczy finansowania i organizacji badań. Habilitant nie kierował dotąd dużym grantem badawczym ani nie prowadził formalnego zespołu badawczego. Deklarowane powołanie zespołu w praktyce oznacza raczej sieć współpracujących autorów niż trwałą jednostkę naukową.
- Zauważyć też trzeba zmienność afiliacji – prace były publikowane z różnymi instytucjami w Polsce i Niemczech. Świadczy to o mobilności, ale również o braku stabilnego zakorzenienia w jednym ośrodku akademickim, co może utrudniać budowę własnego środowiska badawczego.
- Wreszcie, charakter dorobku jest głównie teoretyczno-empiryczny. Habilitant podejmuje ważne zagadnienia psychologii zdrowia i religii, ale nie dysponuje własnym doświadczeniem klinicznym. Odwołania do praktyki terapeutycznej mają charakter ogólny i nie wynikają z praktyki zawodowej habilitanta. To ogranicza możliwość bezpośredniego zastosowania jego modeli w psychoterapii.

11. Podsumowanie i wniosek

Dorobek dr Sebastiana Skalskiego-Bednarza należy uznać za imponujący, zwłaszcza biorąc pod uwagę młody wiek i krótki okres od doktoratu. Cykl 17 publikacji jest spójny, wartościowy, a także opublikowany w uznanych czasopismach międzynarodowych. Habilitant jest autorem pierwszym i korespondencyjnym w niemal wszystkich pracach, co powinno wskazywać na jego samodzielność. Widoczność naukowa i liczba cytowań potwierdzają jego rozpoznawalność międzynarodową. Wątpliwości budzi szybkie tempo, uzależnienie od jednego współautora, brak dużych grantów i formalnego zespołu, jednak nie podważają one ogólnej oceny.

Na podstawie przedstawionych materiałów stwierdzam, że habilitant spełnia kryteria ustawowe określone w art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, tj. posiada znaczące osiągnięcia naukowe stanowiące istotny wkład w rozwój dyscypliny psychologia.

Wnioskuje o nadanie dr Sebastianowi Skalskiemu-Bednarzowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

Dr hab. Igor Pietkiewicz, prof. UIK

